

Návrh výzkumného projektu

Název projektu

Životní příběhy tří žen ze zemí Jihovýchodní Asie provdaných za muže tchajwanské národnosti

Název projektu anglicky

Life Stories of Three Women from Southeast Asian Countries Married to Men of Taiwanese Nationality

Autor/autorka/Autoři

Nikola Pešová

Vedoucí práce

Mgr. Bc. Denisa Hilbertová, M.A.

Abstrakt (1800-2000 znaků)

Tzv. „zahraniční manželky“¹ jsou v současné době v tchajwanském prostředí velmi významným a diskutovaným tématem. Pozornost médií ale tento jev upoutal již na konci 80. let 20. století. V té době se tchajwanská společnost potýkala s výrazným poklesem porodnosti a jedním ze způsobů, jak jej řešit, bylo propagování mezinárodních sňatků uzavřených mezi Tchajwanci a ženami ze států Jihovýchodní Asie médii (Vietnam, Indonésie, Thajsko, Kambodža, Malajsie a Filipíny). Ačkoliv mezi tyto „zahraniční manželky“ patří také ženy z pevninské Číny, tato práce se soustřeďuje pouze na ty, jejichž mateřským jazykem není čínský jazyk, a proto je tato práce nezahrnuje. V průběhu posledních více než třiceti let se tedy na Taiwan s představou „lepšího“ života vydalo mnoho žen, a tak se tento jev stal na Taiwanu novým fenoménem. Realita nového života zahraničních manželek se ale původní představě velice nepodobá, a naopak je podstatně horší.

Hlavním cílem mé bakalářské práce je zanalyzovat životní příběhy tří žen z Jihovýchodní Asie provdaných za muže tchajwanské národnosti. Tato práce zachycuje životní cestu těchto manželek již od doby, kdy žily ve své rodné zemi a zkoumá, zda jejich životní podmínky, události, které se jim přihodily, měly vliv na jejich odchod na Taiwan. Dále se tento výzkum věnuje jejich životům na Taiwanu a odpovídá na to, jaké mají problémy v oblastech rodinných a sociálních vztahů a jazykové bariéry.

¹ Termínem „zahraniční manželky“ jsou myšleny ženy z Jihovýchodní Asie provdané za muže tchajwanské národnosti, které na Taiwanu čelí při adaptaci mnohým překážkám a mají potíže se začleněním se do nové společnosti a kultury. (Sung, 2012, 515–535).

Pro moji bakalářskou práci využívám metodu kvalitativního výzkumu s metodou sběru dat ve formě narativních rozhovorů.

Motivace ke vzniku této práce je odhalit tři jedinečné příběhy žen a přispět tak do české akademické diskuze, která se touto problematikou dosud nezabývala. Výzkum tedy pomůže rozšířit povědomí o tomto aktuálním sociálním problému na Taiwanu mezi českými čtenáři.

Klíčová slova (česky/slovensky)

životní příběhy, Jihovýchodní Asie, Taiwan, přeshraniční manželství, zahraniční manželky, sociální vztahy, rodina, jazyková bariéra

Posun ve stavu bádání (1800-3600 znaků)

Ženám z Jihovýchodní Asie, které se provdaly za muže tchajwanské národnosti, se ve svých publikacích věnovalo již mnoho zahraničních akademiků, na které tento výzkum bude navazovat (Sung, 2012; Chang a Yang, 2017; Lin, 2018; Chen, 2017; Yu a Williams, 2006).

Hsia (2008, str. 191) ve své publikaci tvrdí, že tyto ženy mají problémy s adaptací v novém prostředí, protože nemají ani základní znalosti jazyka, jsou samy a nemají dostatek sociální podpory.

Sung (2012), který provedl případovou studii pěti žen z Jihovýchodní Asie provdaných za Tchajwance, z polostrukturovaných rozhovorů zjistil, že tyto ženy jsou často velmi přetížené, protože mají mnoho povinností, které od nich rodina očekává (2012, s. 523). Dále také zjišťuje, že manželky jsou izolované v jejich domě a nemají možnost tvořit sociální kontakty mimo jejich novou rodinu (ibid., s. 524). Jako problémy s jazykovou bariérou, které Sung ve výsledcích výzkumu zmiňuje, je např. nepochopení manželek v rodinných kruzích, neschopnost manželek vyřizovat si schůzky a povinnosti ve městě, nebo také problém s najitím si práce (ibid., 525–526).

Také komparativní studie, která byla publikovaná organizací Asia Pacific Mission for Migrants (2010, 44–45) se zabývá zahraničním manželstvím na Taiwanu. Z rozhovorů s manželkami vychází, že od nového manželství na Taiwanu očekávají finanční zaopatření a lepší podmínky života. Ve skutečnosti jsou na tom ale mnohdy hůře než v jejich rodné zemi a celou rodinu zaopatřují samy. V rozhovorech manželky popisují také jejich špatné vztahy s členy manželovy rodiny. Ti manželky neberou jako součást jejich rodiny, ale jako paní na úklid, které mohou úkolovat a okřikovat (ibid., s. 46). Dále tato studie popisuje, jak jsou manželky izolovány doma a je pro ně těžké vytvořit si nové a pevné přátelství (ibid., s. 50–51).

Chang a Yang (2017) prováděli výzkum na téma kulturních odlišností manželu na základě rozhovorů s manželkami. Autoři výzkumu přišli na to, že dochází ke kulturním odlišnostem v oblasti stravovacích návyků, náboženského vyznání, nebo formě komunikace. V důsledku toho mezi manželi dochází ke konfliktům a ženy se proto omezují, jen proto, aby jim předcházely (ibid., s. 144–145).

V zahraničí existuje mnoho akademických článků, které se tomuto tématu věnují. V českém akademickém prostředí však zůstává tato oblast neprozkoumaná.

Tato práce tedy přispěje do české akademické sféry, a pomůže zvýšit povědomí o tomto tématu jak mezi českými akademiky, tak i laiky.

Způsob řešení (1800-3600 znaků)

Pro tento výzkum byly stanoveny 3 výzkumné otázky. První otázka zní: „*Jaký život měly respondentky ve své rodné zemi a proč se rozhodly provdat se za tchajwanského muže a odejít na Taiwan?*“. Tato otázka byla stanovena proto, aby výzkum zjistil, zda podmínky, ve kterých žily, nebo události, které se jim přihodily, měly vliv na jejich odchod na Taiwan. Druhá otázka zní: „*Jakým problémům tyto respondentky po odchodu na Taiwan čelí v oblasti rodinných a sociálních vztahů?*“. Právě tyto dvě oblasti života zahraničních manželek jsou sňatkem ovlivněny, a proto budou zkoumány. Jejich kultura, návyky, ale i nastavení hodnot se od těch tchajwanských liší, a může tedy docházet ke spoustě problémům (Sung, 2012, s. 529–535). Třetí otázka zní: „*Jaké problémy těmto respondentkám způsobuje jazyková bariéra a dokázaly ji v průběhu let odbourat?*“. Protože rodným jazykem respondentek není čínský jazyk, jazyková bariéra hraje v jejich životech významnou roli, a proto je také součástí výzkumu. Současně bude tato práce zkoumat také to, zda se respondentky v průběhu let čínsky naučily a pokud ano, tak jakým způsobem.

Výzkum se zabývá životními příběhy, a proto byla zvolena technika sběru dat ve formě narativních rozhovorů. Aby bylo možné provést kvalitativní analýzu celoživotních příběhů ve stanoveném čase pro bakalářskou práci, byl omezen počet respondentek na pouze tři ženy. Pro splnění výzkumného cíle tohoto kvalitativního výzkumu je třeba vybrat vzorek respondentek záměrně, a proto bylo nastaveno několik podmínek pro možnost zúčastnění se rozhovorů (Vojtíšek, 2012, s. 18). Ženy tedy musí pocházet z Jihovýchodní Asie (Vietnamu, Thajska, Indonésie, Kambodži, Malajsie nebo Filipín); na Taiwan imigrovaly za účelem uzavření manželství a v současnosti jsou tedy vdané za muže tchajwanské národnosti; každá z těchto žen uzavřela manželství v jiné dekádě. Tyto ženy byly vybrány s pomocí neziskové organizace St. Pearl S. Buck Foundation v Taipei, která s realizací rozhovorů pomáhá. S každou z těchto tří žen budou uspořádány online setkání a narativní rozhovory budou provedeny za přítomnosti překladatelky, která bude příběh žen překládat do anglického jazyka. Rozhovory budou nahrány, a to po předchozí domluvě s respondentkami.

Při práci s lidským vzorkem může docházet k určitým etickým problémům. Podle Zítkové (2019, s. 7) může při interpretaci dat docházet k vymýšlení nebo zkreslování dat.

Při analýze dat bude využita kvalitativní metoda. Pro tu je nezbytný důkladný přepis rozhovorů. Ten se následně prochází a tvoří se kategorie, které budou odkazovat k výzkumným otázkám. Kategorie tohoto výzkumu mohou znít např. život v rodné zemi; důvod k odstěhování se na Taiwan; jazyková bariéra apod. Data z přepisů budou kódovány a postupně roztrženy do kategorií, což umožní se v nich lépe orientovat. Přitom budou hledány významy jednotlivých částí přepisů a odpovědi na výzkumné otázky (Dolanová, et al., 2019, s. 80–83).

- 2017, vol. 3, no. 4, [cit. 10.11.2020], s. 142–147. Dostupné z WWW (DOI): <<https://dx.doi.org/10.20469/ijhss.3.20001-4>>.
8. YU, Mei-Kuei; WILLIAMS, Lucy. Domestic Violence in Cross-border Marriage- A Case Study from Taiwan. *International Journal of Migration, Health and Social Care* [online]. 2006, vol. 2, no. 3/4, [cit. 10.11.2020], s. 58–69. Dostupné z WWW: <https://www.researchgate.net/publication/254191733_Domestic_Violence_I_Cross-border_Marriage-A_Case_Study_from_Taiwan>.
 9. ZÍTKOVÁ, Marie. Eticko-právní aspekty a mentorink závěrečné práce. In BEHARKOVÁ, Natália; SOLDÁNOVÁ, Dana; KRATOCHVÍL, Jiří (ed). *Metodika ke zpracování závěrečné práce pro vybrané nelékařské zdravotnické obory* [online]. 1. vydání. Brno : Masarykova univerzita, 2019, [cit. 22.11.2020], s. 7. Dostupné z WWW: <https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/lf/js19/metodika_zp/web/index.html>.
 10. HSIA, Hsiao-Chuan. *The Development of Immigrant Movement in Taiwan: The Case of Alliance of Human Rights Legislation for Immigrants and Migrants* [online]. 2008, vol. 37, no.2, [cit. 1.12.2020], str.191. Dostupné z WWW: <[The Development of Immigrant Movement in Taiwan: The Case of Alliance of Human Rights Legislation for Immigrants and Migrants on JSTOR](#)>.

Bibliografie k tématu projektu

Prameny / datové zdroje

Rozhovor č.1

Rozhovor č.2

Rozhovor č.3

Literatura

1. LIN, Jun-Hua. ‘Assisting You to Become a Local’ : NGOs and Constructed Foreign Spouses in Eastern Taiwan. *Gender, Place & Culture: A Journal of Feminist Geography* [online]. 2018, vol. 25, no. 1, s. 118–133. Dostupné z WWW: <https://www.academia.edu/35097413/Assisting_you_to_become_a_local_NGOs_and_constructed_foreign_spouses_in_Eastern_Taiwan>. ISSN 0966-369X.

Pomocí tohoto článku mohu vysvětlit roli neziskových organizací na Taiwanu, které pomáhají zahraničním manželkám při adaptaci v jejich novém životě a povzbuzují je k tomu, aby měly dostatek sebevědomí k vyjádření svého názoru a potřeb.

Respondentky mých rozhovorů jsou klientkami neziskové organizace a tohle téma chci do rozhovoru také zařadit.

2. LU, Chia-Wen Melody. Commercially Arranged Marriage Migration : Case Studies of Cross-border Marriages in Taiwan. *Indian Journal of Gender Studies* [online]. Říjen 2005, vol. 12, no. 2/3, s. 275–303. Dostupné z WWW (DOI): <https://doi.org/10.1177/097152150501200206>.

Autorka tohoto článku se věnuje tzv. komerčním sňatkům. Tedy sňatkům, kdy se žena provdá za muže tchajwanské národnosti, od kterého následně její rodina obdrží věno, které bylo předem vyjednáno sňatkovým makléřem. Z článku se přesně dozvídám, jak tyto služby makléřů při „dohazování“ probíhají. Dále také autorka vysvětluje, že ne všechny přeshraniční sňatky jsou komerční a postupně popisuje rozdíly mezi sňatky z lásky, sjednané rodiči a sňatky naslepo. Tohle téma je pro můj výzkum důležité, a proto mi tento článek bude velmi užitečným.

3. HSIA, Hsiao-Chuan. Imaged and Imagined Threat to the Nation : the Media Construction of the 'Foreign Brides' Phenomenon' as Social Problems in Taiwan. *Inter-Asia Cultural Studies* [online]. 2007, vol. 8, no. 1, s. 55–85. Dostupné z WWW: https://www.academia.edu/9446438/Imaged_and_imagined_threat_to_the_nation_the_media_construction_of_the_foreign_brides_phenomenon_as_social_problems_in_Taiwan. ISSN 1464-9373.

Autorka článku pojednává o negativní konstrukci zahraničních manželek vytvářenou lokálními médii na Taiwanu. Pomocí tohoto článku mohu vysvětlit, jak v tchajwanské společnosti vznikají předsudky vůči zahraničním manželkám, které se s nimi v jejich životě musí vypořádávat.

4. HUANG, Li-Ling. Going Global : Householding and the Demographic Transition in Taiwan. *Philippine Studies* [online]. 2007, vol. 55, no. 2, s. 183–210. Dostupný z WWW: https://www.jstor.org/stable/42633909?seq=1#metadata_info_tab_contents. Tento článek mi poslouží k představení tématu mé bakalářské práce. Popisuje, kdy došlo k přelomu v zájmu o ženy z Jihovýchodní Asie a také důvody, díky kterým k němu došlo.

5. CHEN, Jian-Jhou; LIU, Jeng. Under-Valued Human Capital? Returns to Education of Immigrant Foreign Brides in Taiwan. *The Journal of Comparative Family Studies* [online]. 2017, vol. 48, no. 4, s. 349–363. Dostupné z WWW (DOI): <https://doi.org/10.3138/jcfs.48.4.349>.

Tento článek využijí k vysvětlení dalšího problému, s jímž se cizí manželky potýkají, tedy diskriminace.

6. SUNG, Ko-Yin. Minority Education Plans : Stories of ‘Foreign Brides‘ in Taiwan. *Women’s studies: An inter-disciplinary journal* [online]. 2012, vol. 41, no. 5, s. 515–535. Dostupné z WWW (DOI): <<https://doi.org/10.1080/00497878.2012.683704>>. ISSN 0049-7878.

Případová studie pěti žen z Jihovýchodní Asie, které jsou provdané za Tchajwance, zkoumá problémy, se kterými se na Taiwanu potýkají. Ženy postupně popisují svůj životní příběh a svěřují se s problémy, kterým čelí v jejich domácnosti a při péči o potomky. Článek nese spoustu užitečných informací pro moji práci.

7. SU, Wei-Ling. Reading Marriage Immigration Issue in Taiwan : from the Perspective of Citizenship. *Political Science* [online]. 2016, vol. 6, no. 9, s. 161–176. Dostupné z WWW: <<https://global-studies.doshisha.ac.jp/en/research/journal.html>>.

Také tento článek využijí při představení tématu. Pojednává se v něm o několika vlnách migrace na Taiwan od 17. do 21. století. Dále také o propagování mezinárodních sňatků v 80. letech 20. století, které pomohlo k jejich rozšíření.

8. VOJTÍŠEK, Petr. *Výzkumné metody. Metody a techniky výzkumu a jejich aplikace v absolventských pracích vyšších odborných škol*. Praha : Vyšší odborná škola sociálně právní, 2012, s. 18. ISBN 978-80-905109–3-7.

Tento zdroj mi bude velice užitečný pro výběr a popis mé výzkumné metody a techniky sběru dat.

9. YANG, Shu-Chu; CHANG, Ching-Min. Transnational Marriage in Taiwan : Challenges Faced and Adaptation Strategies Adopted in Experiencing a Different Culture. *International Journal of Humanities : Arts & Social Sciences* [online]. 2017, vol. 3, no. 4, s. 142–147. Dostupné z WWW (DOI): <<https://dx.doi.org/10.20469/ijhss.3.20001-4>>.

Tento článek využijí pro vysvětlení problémů spojených s kulturní odlišností sezdaných párů. Článek nás seznamuje s problémy týkající se odlišného náboženství, národní kuchyně, a také jazyka.

10. YU, Mei-Kuei; WILLIAMS, Lucy. Domestic Violence in Cross-border Marriage- A Case Study from Taiwan. *International Journal of Migration, Health and Social Care* [online]. 2006, vol. 2, no. 3/4, s. 58–69. Dostupné z WWW: <https://www.researchgate.net/publication/254191733_Domestic_Violence_I_Cross-border_Marriage-A_Case_Study_from_Taiwan>.

V tomto článku nacházím přehledný výčet několika oblastí problémů, kterým manželky čelí ve svém životě.

—